

T I L L A G A

að starfsreglum um héraðsfundi og héraðsnefndir.

(Lagt fyrir 62. kirkjuþing 2021-2022).

Flutt af forsætisnefnd.

Frsm. Margrét Eggertsdóttir.

Almennt.

1. gr.

■ Héraðsfundi skal halda í hverju prófastsdæmi ár hvert. Héraðsfundur er vettvangur til að ræða sameiginleg málefni kirkjunnar í héraðinu.

□ Héraðsnefnd prófastsdæmis er framkvæmdanefnd héraðsfundar.

Um héraðsfundi.

2. gr.

■ Héraðsfundur er aðalfundur prófastsdæmis og fjallar um málefni sem varða starf þjóðkirkjunnar í prófastsdæminu. Þar fara fram starfsskil héraðsnefndar vegna síðasta árs, svo og reikningsskil héraðssjóðs.

□ Héraðsfundur samræmir og markar sameiginlegt kirkjustarf í prófastsdæminu og ráðstafar héraðssjóði fyrir næsta ár og afgreiðir fjárhagsáætlun héraðssjóðs fyrir næsta ár.

3. gr.

■ Á héraðsfundi mæta:

a. Þjónandi prestar í prófastsdæminu.

b. Safnaðarfulltrúar og formenn sóknarnefnda eða varamenn þeirra.

c. Djáknar, starfandi í prófastsdæminu.

d. Kirkjuþingsmenn viðkomandi kjördæmis.

e. Fulltrúar prófastsdæmisins á leikmannastefnu.

□ Vígslubiskupi umdæmisins skal boðið að sitja héraðsfund með málfrelsi og tillögurétt.

□ Starfsmönnum sókna og prófastsdæmis svo og öllum áhugamönnum innan þjóðkirkjunnar um kirkjuleg málefni er heimilt að mæta á héraðsfundi með málfrelsi og tillögurétt.

□ Á héraðsfundi hafa atkvæðisrétt tveir fulltrúar frá hverri sókn, sbr. b-lið, starfandi prestar og djáknar. Afl atkvæða ræður úrslitum mála á héraðsfundi. Verði atkvæði jöfn ræður atkvæði prófasts.

4. gr.

■ Héraðsfundi skal halda að jafnaði í hverju prófastsdæmi eigi síðar en 15. júní ár hvert.

□ Héraðsfundur er vettvangur prófastsdæmis til þess að ræða um sameiginleg málefni þjóðkirkjunnar í prófastsdæminu og önnur þau málefni sem lög leggja til hans eða stjórnvöld kirkjumála vísa þangað til umfjöllunar, umsagnar eða úrlausnar eða safnaðarfundir, sóknarnefndir, sóknarprestar og starfsmenn sókna óska eftir að þar verði rædd. Héraðsnefnd ákveður fundarstað.

5. gr.

■ Prófastur boðar héraðsfund skriflega með hálfmánaðar fyrirvara og skal í fundarboði greina frá dagskrá fundar. Fundarboð skal sent öllum sóknarnefndum, prestum og djáknum í prófastsdæminu, fulltrúum á kirkjuþingi í kjördæminu og fulltrúum prófastsdæmisins á leikmannastefnu, sbr. starfsreglur um leikmannastefnu. Fundurinn skal einnig auglýstur.

□ Rétt boðaður fundur er lögmætur.

6. gr.

■ Dagskrá héraðsfundar:

1. Kosning fundarstjóra og fundarritara.
2. Skýrsla héraðsnefndar um starfsemi liðins árs þar sem m.a. skal getið um framkvæmd ályktana og samþykktu síðasta héraðsfundar.
3. Ársreikningar héraðssjóðs til samþykktar.
4. Starfsáætlun héraðsnefndar þ.m.t. styrkir og fjárhagsáætlun héraðssjóðs fyrir næsta almanaksár til samþykktar.
5. Starfsskýrslur sókna, nefnda, héraðsprests og annarra starfsmanna prófastsdæmisins lagðar fram svo og ársreikningar sókna og kirkjugarða.
6. Mál er varða kirkjuþing, tekin til umfjöllunar og afgreiðslu.
7. Samþykktir prestastefnu og leikmannastefnu kynntar.
8. Ákvörðun um greiðslur til kjörinna héraðsnefndarmanna fyrir störf þeirra á liðnu ári.
9. Sameiginleg mál sóknarnefnda er varða rekstur og starfsmannahald.

10. Kosningar:

- a) Kosning aðalmanna og varamanna til héraðsnefndar, annarra en formanns, til tveggja ára í senn.
- b) Kosning tveggja skoðunarmanna eða endurskoðenda reikninga héraðssjóðs og tveggja til vara til tveggja ára í senn.
- c) Kosning fulltrúa og varamanna þeirra á leikmannastefnu til fjögurra ára í senn, sbr. starfsreglur um leikmannastefnu.
- d) Kosning aðalmanns og varamanns til fulltrúaráðs Hjálparstarfs kirkjunnar til tveggja ára í senn.

11. Aðrar kosningar eða tilnefningar sem heyra undir héraðsfund.

12. Önnur mál.

7. gr.

■ Prófatur boðar aukahéraðsfund, ef þurfa þykir. Skyld er að boða slíkan fund, ef fjórðungur atkvæðisbærra héraðsfundarmanna óskar þess. Ákvæði starfsreglna þessara eiga við um slíka fundi eins og við getur átt.

Um héraðsnefnd.

8. gr.

■ Héraðsnefnd fer með stjórn héraðssjóðs. Hún er framkvæmdanefnd héraðsfundar og skal starfa á milli héraðsfunda. Héraðsnefnd er í fyrirsvari fyrir prófastsdæmið að því er varðar sameiginleg málefni prófastsdæmisins. Héraðsnefnd skipa þrjú menn. Formaður nefndarinnar er starfandi prófastur en héraðsfundur kýs aðra nefndarmenn til tveggja ára í senn og varamenn þeirra með sama hætti. Héraðsfundi er þó heimilt að kjósa annan fulltrúann til eins árs, þannig að leikmaður verði eftirleidis kosinn annað hvort á og prestur hitt. Sama gildir þá um varamenn þeirra. Nefndin skiptir að öðru leyti sjálf með sér verkum.

9. gr.

■ Verkefni héraðsnefndar eru sem hér segir:

1. Héraðsnefnd fylgir eftir samþykktum héraðsfunda og sendir þær biskupi Íslands, vígslubiskupi og öðrum, sem hlut eiga að máli.
2. Héraðsnefnd ákveður úthlutanir úr sjóðnum á grundvelli samþykktu héraðsfunda og sér um reikningshald hans.
3. Héraðsnefnd gerir grein fyrir starfsemi sjóðsins á héraðsfundi og skal leggja fram ársreikninga liðins almanaksárs og fjárhagsáætlun næsta almanaksárs til samþykktar á héraðsfundi.

4. Héraðsnefnd ræður starfsmenn til að gegna einstökum verkefnum, sem héraðsfundur hefur samþykkt.
5. Héraðsnefnd leggur fram starfs- og fjárhagsáætlun á héraðsfundi og ber ábyrgð á framkvæmd hennar. Heimilt er héraðsnefnd að skipa starfshópa eða nefndir til að vinna að einstökum þáttum starfsáætlunar.
6. Héraðsnefnd sér til þess að starfsemi og rekstur, samkvæmt ákvörðunum héraðsfundar, færsla bókhalds, varsla gagna og önnur atriði í rekstri séu jafnan í góðu horfi.

10. gr.

■ Prófástur kveður héraðsnefnd saman til fundar svo oft sem þörf krefur. Skylt er að halda fund ef tveir nefndarmanna óska þess. Nefndarmenn fá greidda reikninga fyrir útlagðan kostnað úr héraðssjóði. Nefndarmenn fá greidda þóknun fyrir fundarsetu, en þó ekki prófastur.

Um héraðssjóð.

11. gr.

■ Héraðsfundi er heimilt að ákveða að allt að 5% af innheimtum sóknargjöldum, skv. I. kafla laga um sóknargjöld o.fl. nr. 91/1987, renni í sérstakan sjóð, héraðssjóð, í vörslu prófasts.

□ Héraðssjóður styrkir eða kostar kirkjulega starfsemi innan prófastsdæmis, einkum er varðar samstarf og samstarfsverkefni sókna, fræðslu, málþing, náms- og mótsferðir, fundi og einstök þróunarverkefni.

□ Sjóðnum er ætlað að standa undir kostnaði af sameiginlegum kirkjulegum verkefnum innan prófastsdæmisins eftir ákvörðun héraðsfundar og héraðsnefndar. Jafnframt er heimilt að veita styrki úr sjóðnum til einstakra sókna.

□ Héraðssjóði er heimilt að styrkja, kosta eða veita sameiginlega þjónustu fyrir sóknir sem eru í formlegu samstarfi innan prófastsdæmisins.

12. gr.

■ Héraðssjóður greiðir að jafnaði ekki laun utan nefndarlaun og laun sérstakra starfsmanna prófastsdæmisins, sbr. 4. tölul. 9. gr. Héraðssjóður styrkir að jafnaði ekki hefðbundið safnaðarstarf einstakra sókna, sbr. gildandi starfsreglur um söfnuði og sóknarnefndir hverju sinni, nýbyggingar og viðhald bygginga. Héraðssjóður styrkir ekki það sem fellur undir starfskostnað presta og prófasta, sbr. starfsreglur um starfskostnað vegna prestsþjónustu og prófastsstarfa.

13. gr.

■ Endurskoðun reikninga sjóðsins annast tveir endurskoðendur eða skoðunarmenn kjörnir af héraðsfundi til tveggja ára í senn.

Gildistaka.

14. gr.

■ Starfsreglur þessar, sem settar eru með heimild í 8. gr. laga um þjóðkirkjuna nr. 78/1997, öðlast gildi 1. janúar 2022. Frá sama tíma falla brott starfsreglur um héraðsfundi og héraðsnefndir nr. 982/2020.

Greinargerð.

Í 2. mgr. ákvæðis til bráðabirgða í lögum um þjóðkirkjuna nr. 77/2021 segir að starfsreglur og samþykktir, sem kirkjuþing hefur sett eða samþykkt í gildistíð laga um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar, nr. 78/1997, haldi gildi sínu, eftir því sem við á, þar til kirkjuþing hefur fellt þær niður, breytt þeim eða sett eða samþykkt nýjar, þó eigi síðar en 31. desember 2021. Tillaga þessi er flutt í þeim tilgangi að tryggja það að áfram verði í gildi starfsreglur um héraðsfundi og héraðsnefndir. Núgildandi reglur voru samþykktar á kirkjuþingi 2020 – 2021 í septembermánuði 2020. Einungis smávægilegar breytingar eru gerðar á efni núgildandi reglna og eru þær sem hér segir:

Orðin „eða ef kirkjuráð mælir svo fyrir“ er fellt brott í 2. másl. 2. mgr. 7. gr. enda leggst kirkjuráð af frá og með 1. janúar 2022. Ekki hefur reynt á þetta ákvæði og er því vart þörf á að halda slíku úrræði áfram í starfsreglum um héraðsfundi og héraðsnefndir.

Felld eru brott orðin „starfsreglur um sóknarnefndir nr. 1111/2011, með síðari breytingum“. Kemur þar til að tilvitnunin verður úrelt frá og með 1. janúar 2022 og jafnframt hafa verið samþykktar á kirkjuþingi 2021 – 2022, nýjar starfsreglur um söfnuði og sóknarnefndir í 16. máli þingsins, sem öðlast gildi um næstu áramót. Heitið á starfsreglunum verður því annað en það sem nú er. Þá þykir það vera til einföldunar að sleppa tilvísun í númer starfsreglna því það getur breyst ef nýjar starfsreglur verða samþykktar í framtíðinni.

Leiðrétt er tilvitnun í tölul. í 1. másl. 12. gr. Í núgildandi starfsreglum segir „sbr. 3. tölul. 11. gr“ en rétt tilvísun er í 4. tölul. 9., gr.

Gildistökuákvæðið breytist og er vísað til nýrra laga um þjóðkirkjuna nr. 77/2021 í stað eldri laga.

Í greinargerð með þeim tillögum að starfsreglum um héraðsfundi og héraðsnefndir nr. 982/2020, sem samþykktar voru á kirkjuþingi 2020 – 2021 segir:

„Þar sem ekki er um eiginlegar efnisbreytingar á starfsreglunum að ræða þykir ekki þörf á skýringum við einstakar greinar.“

Hinu sama gegnir um þessar tillögur að öðru leyti en því sem að framan hefur verið rakið.